

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві

Підготовлено TNS
Для Національної ради реформ

Хвиля 6
Антикорупційна реформа,
судова реформа

Липень 2016

Зміст

1

Дизайн дослідження 03

2

Сприйняття реформ 04

3

Антикорупційна реформа 14

4

Дерегуляція 21

5

Судова реформа 28

6

Соціально-демографічний профіль 34

Дизайн дослідження

Географія

- Вся Україна, міське населення

Цільова аудиторія

- Чоловіки і жінки
- 18-55 років
- Мають доступ до Інтернету

Вибірка

- 1000 респондентів
- Квотна за статтю, віком, регіоном і розміром населеного пункту

Метод

- Онлайн

Польові роботи

- 1'15 хвиля: 25.09.2015 – 01.10.2015
- 2'15 хвиля: 23.10.2015 – 28.10.2015
- 3'15 хвиля: 18.11.2015 – 24.11.2015
- 4'15 хвиля: 17.12.2015 – 24.12.2015
- 1'16 хвиля: 26.01.2016 – 04.02.2016
- 2'16 хвиля: 4.03.2016 – 14.03.2016
- 3'16 хвиля: 4.04.2016 – 14.04.2016
- 4'16 хвиля: 28.04.2016 – 10.05.2016
- 5'16 хвиля: 10.06.2016 – 21.06.2016
- 6'16 хвиля: 27.07.2016 – 03.08.2016

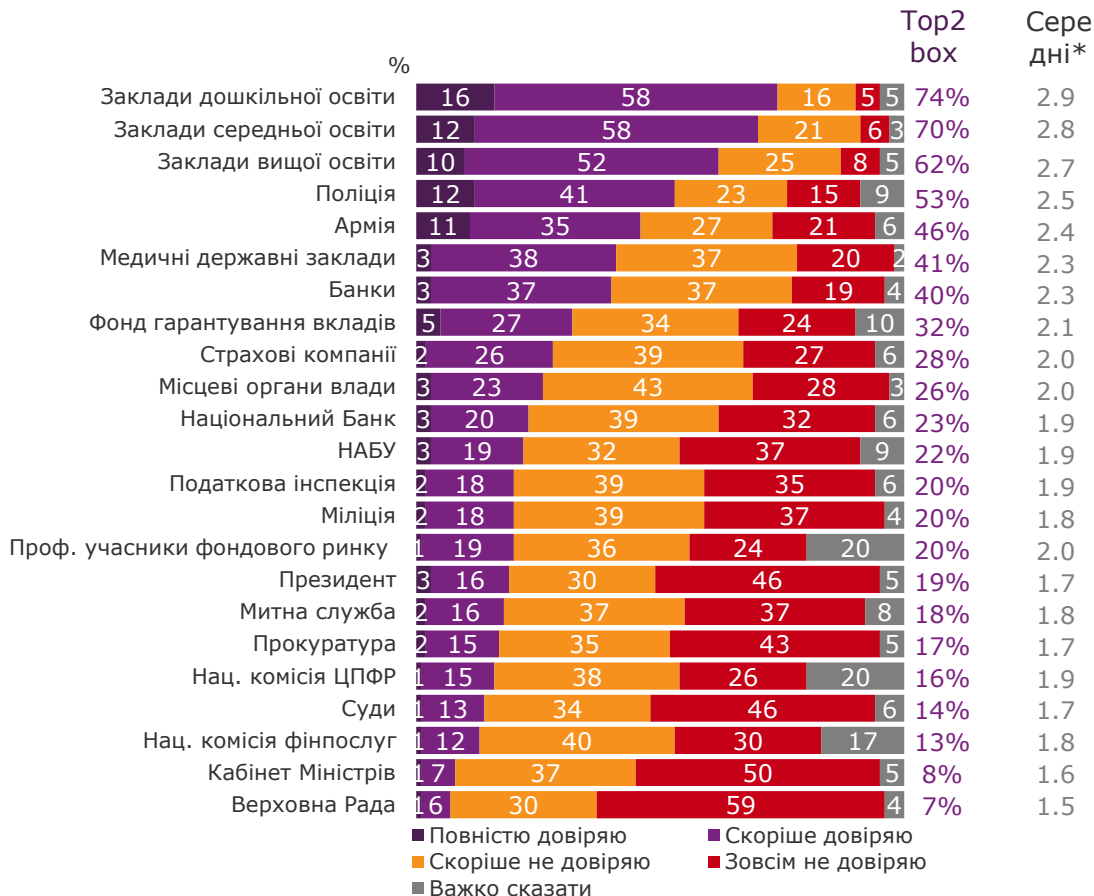
Сприйняття реформ. Загальний блок

Довіра до державних інституцій

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

Найвищий рівень довіри мають **освітні заклади та поліція** – більше половини респондентів вказали, що довіряють чи скоріше довіряють цим інституціям.

Найменше довіряють Кабінету Міністрів та Верховній Раді.

Кияни більше, ніж вибірка в цілому довіряють Президенту, більше податковій інспекції та армії. Жителі Західного регіону менше довіряють фіскальній/митній службі, податковій інспекції та закладам вищої освіти, судам, прокуратурі, міліції. Чоловіки більше за жінок довіряють НАБУ і не довіряють судам, прокуратурі, міліції, фіскальній/митній та податковій інспекції, Національному банку, Прихильники інтеграції з Митним Союзом, противники Майдану менше довіряють Президенту, уряду, Верховній Раді, НАБУ, армії та поліції. Молодь більше довіряє Національному Банку, фіскальній/митній службі, судам та прокуратурі, комісії ЦПФР і не довіряє армії.

Q1. Наскільки Ви довіряєте наступним державним інституціям та установам?
Вибірка: хвиля 6.6, N=1000

Інституції ранжовані за показником Top2box

*Середні за шкалою від 1 до 4, де 1 – Зовсім не довіряю, 4 – Повністю довіряю

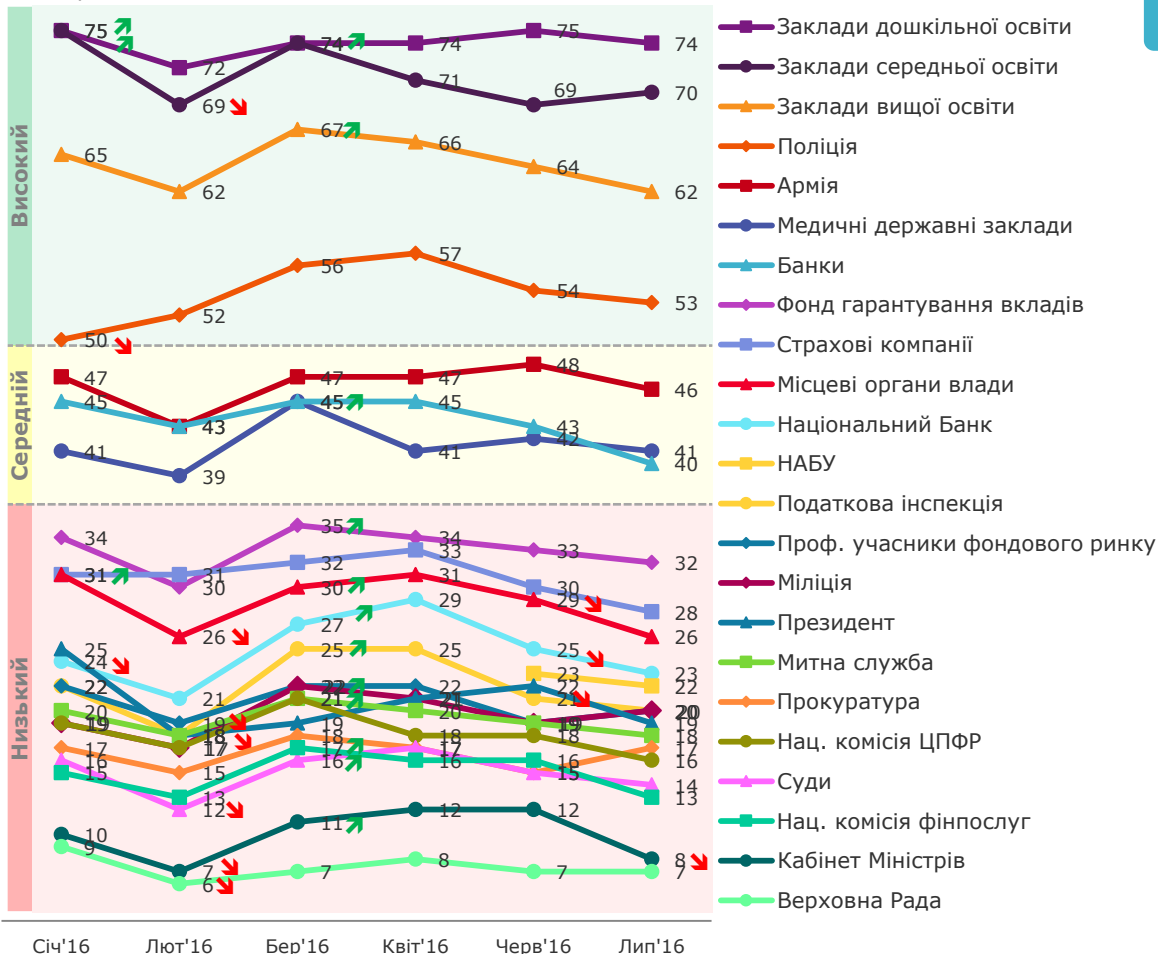
Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
Хвиля 6'16, липень 2016
©TNS 2016

Довіра до державних інституцій

Динаміка

%Top2box

Q1. Наскільки Ви довіряєте наступним державним інституціям та установам?
Вибірка: хвилі 1.16-6.6, N=1000 для кожної хвилі

Сфери ранжовані за даними останньої хвилі (лип'16)

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

Рівень довіри до державних інституцій і установ порівняно з даними минулого місяця значуще **не змінився за виключенням** падіння довіри до **Кабінету Міністрів**.

Протягом останніх 6 місяців найвищий рівень довіри мають освітні заклади та поліція. Рівень довіри до армії, банків, медичних закладів лишається на середньому рівні. Рівень довіри до всіх інших інституцій є низьким.

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)

Хвиля 6'16, липень 2016

©TNS 2016

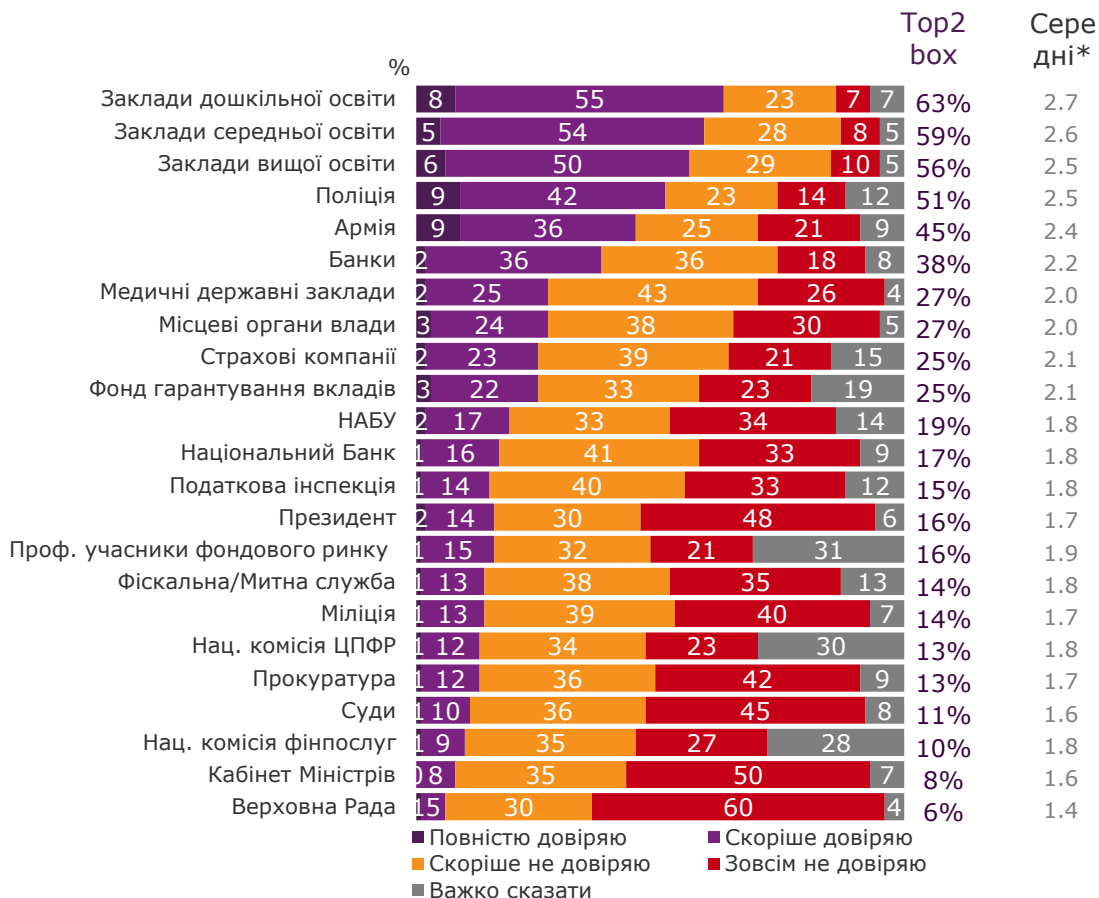
↗/↘ – значуще більше/менше на рівні 95% порівняно з даними попередньої хвилі

Якість роботи державних установ

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

Найвище респонденти оцінюють якість роботи закладів освіти, поліції та армії – більше половини респондентів оцінили якість роботи цих установ як дуже чи скоріше добру.

Найменш якісною, на думку респондентів, є робота **уряду та парламенту**. Прихильники інтеграції з Митним Союзом значуще нижче, ніж вибірка в цілому, оцінюють якість роботи Президента, уряду, поліції, армії, НАБУ. Активні учасники Майдану більш позитивно сприймають роботу вищих державних інституцій (Президента, ВР, уряду, Національного банку, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку), банків, армії, поліції, НАБУ.

Західний регіон значуще частіше низько оцінює роботу Національного банку, професійних учасників фондового ринку, прокуратури, міліції. Натомість вище за інші регіони характеризує діяльність поліції, армії та НАБУ.

Інституції ранжовані за показником Top2box

*Середні за шкалою від 1 до 4, де 1 – Дуже погана, 4 – Дуже добра

Q2. Як би Ви оцінили якість роботи цих державних установ на сьогоднішній день?

Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
 (Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
 Хвиля 6'16, липень 2016

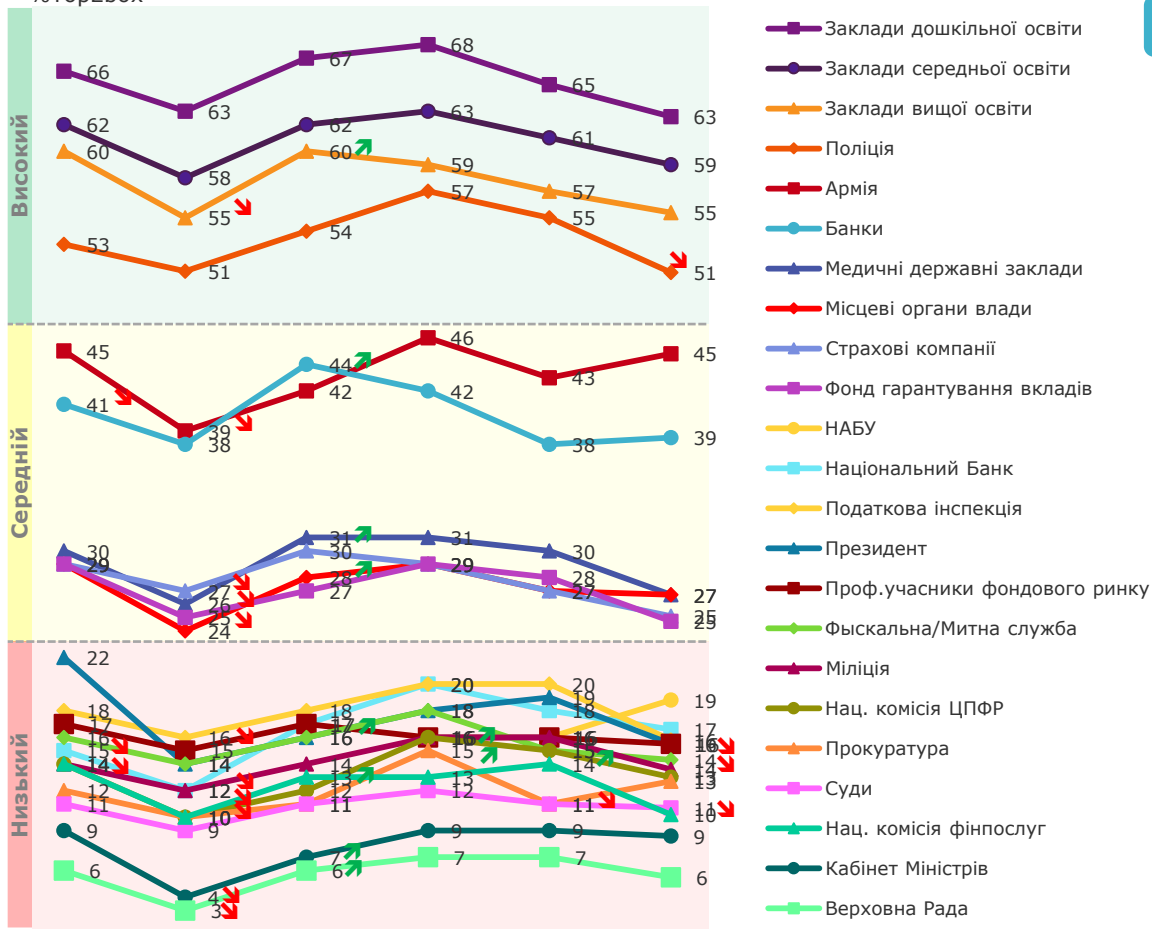
©TNS 2016

Якість роботи державних установ

Динаміка

%Top2box

Січ'16 Лют'16 Бер'16 Квіт'16 Черв'16 Серп'16
 Q2. Як би Ви оцінили якість роботи цих державних установ на сьогоднішній день?
 Вибірка: хвилі 1.16-6.16, N=1000 для кожної хвилі

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

Порівняно з даними минулого місяця, значуще **зменшилися оцінки** якості роботи Президента, податкової інспекції, Національної комісії фінпослуг. Оцінки якості роботи всіх інших установ залишаються стабільними.

Протягом останніх 6 місяців найвищі оцінки якості роботи мають заклади освіти та поліція.

Якість армії та банків оцінюється на середньому рівні. Оцінки якості роботи медичних закладів, місцевих органів влади, страхових компаній та Фонду гарантування вкладів коливаються на межі між позначками «Низька» та «Середня».

Якість роботи всіх інших установ (основних гілок влади, фінансових установ, силових структур) на думку респондентів є низькою.

Сфери ранжовані за даними останньої хвилі (серп'16)

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
 (Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
 Хвиля 6'16, липень 2016
 ©TNS 2016

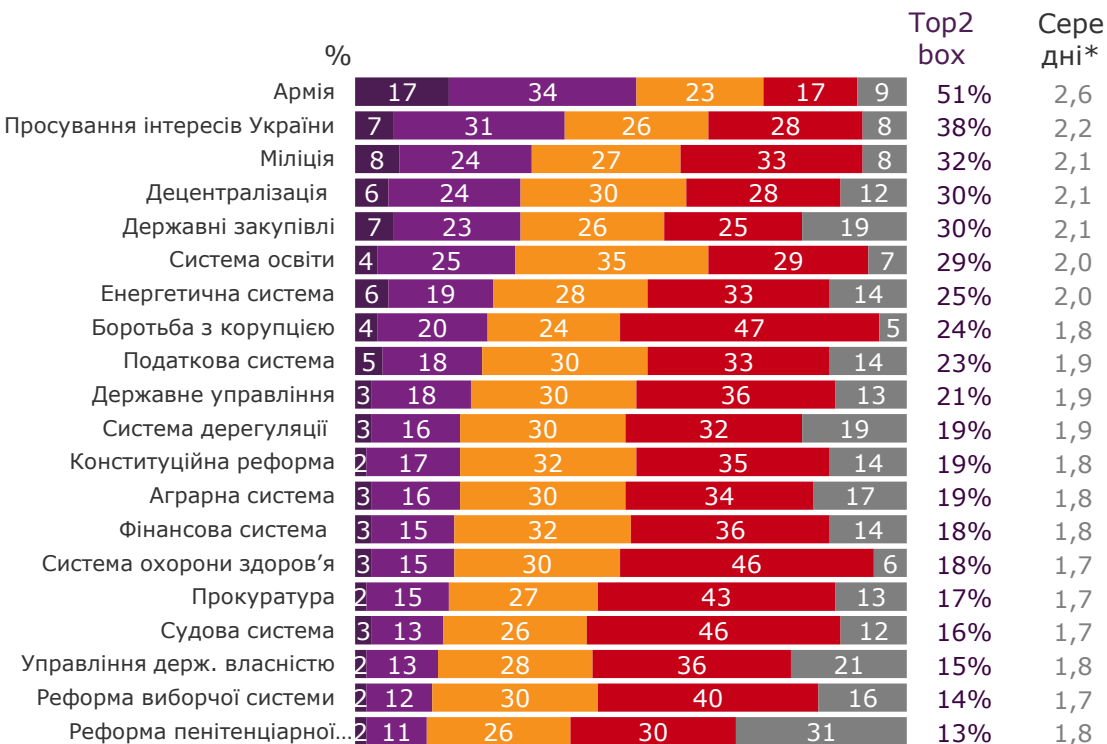
↗/↘ – значуще **більше/менше** на рівні 95% порівняно з даними попередньої хвилі

Темпи проведення реформ

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

- Активні зміни
- Є зміни, але вони досить повільні
- Майже немає змін
- Зовсім немає змін
- Важко сказати

Q3. На Ваш погляд, в якій мірі відбувається реформування в наступних сферах?
Вибірка: хвиля 6.6, N=1000

Найбільш активно, на думку респондентів, проводиться реформування **армії**, найменш активно – системи управління державною власністю, реформи виборчої системи та пенітенціарної служби.

Більше половини респондентів вказали, що не помітили змін в сфері боротьби з корупцією, системі охорони здоров'я та судовій системі.

Прихильники Європейського Союзу, на протипагу прихильникам Митного, значуще краще оцінюють темпи реформування армії, державних закупівель, просування інтересів України в світі, децентралізації.

Сфери ранжовані за показником Top2box
*Середні за шкалою від 1 до 4, де 1 – Зовсім немає змін, 4 – Активні зміни

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
Хвиля 6'16, липень 2016
©TNS 2016

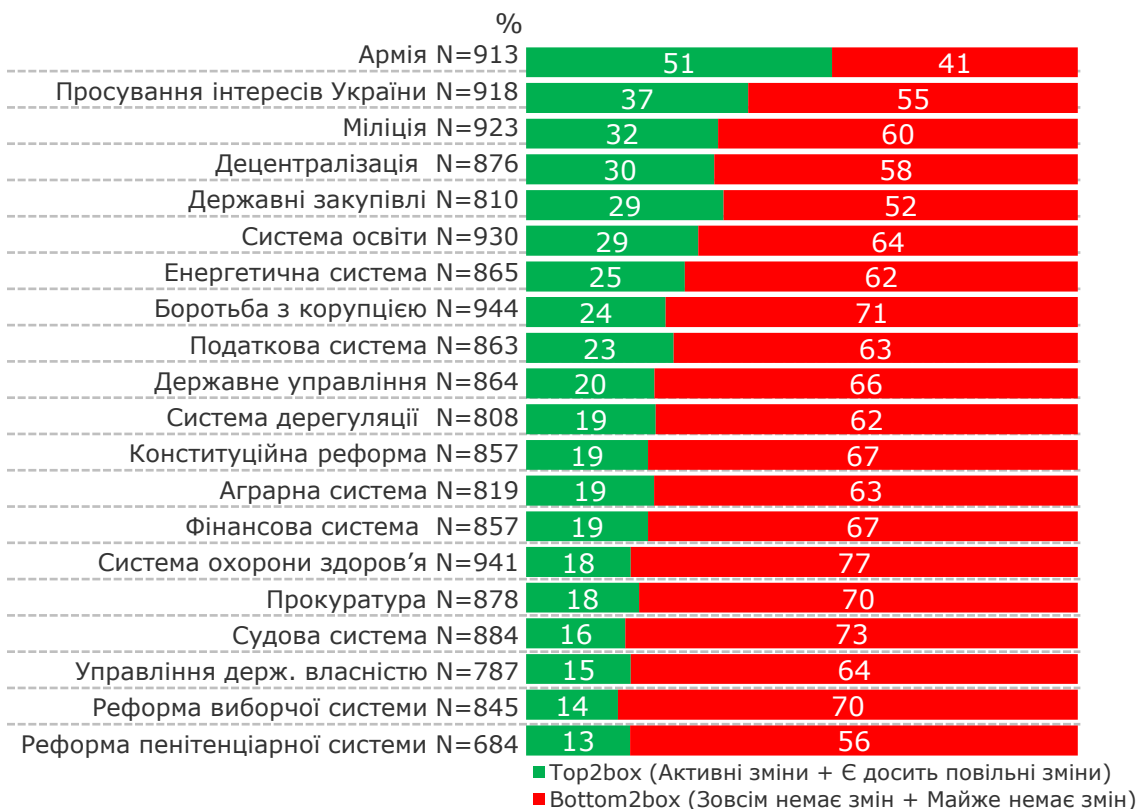

Темпи проведення реформ

Показники Top2box, Bottom2box

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

Q3. На Ваш погляд, в якій мірі відбувається реформування в наступних сферах?
 Вибірка: хвиля 6.16, всі респонденти, за виключенням тих, які обрали варіант відповіді «Важко сказати»

Сфери ранжовані за показником Top2box

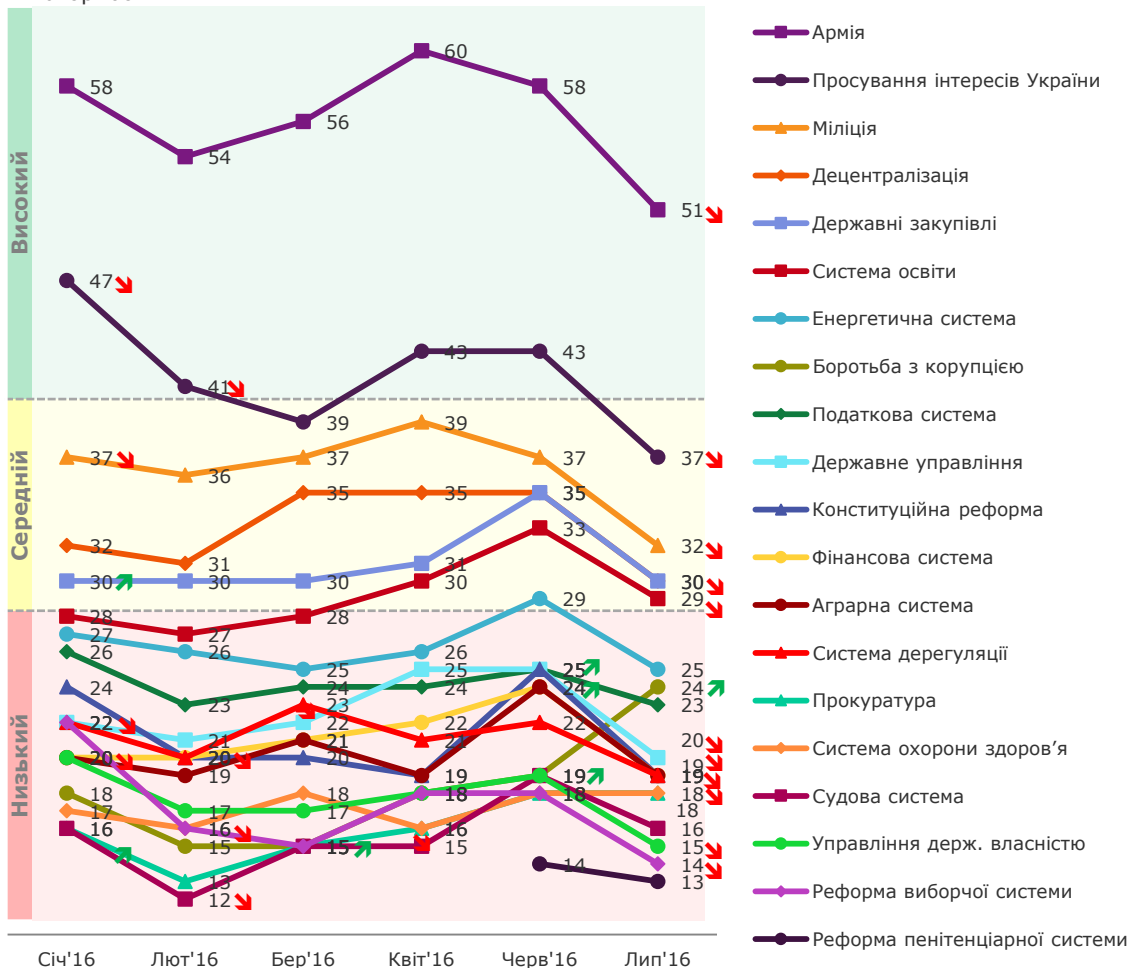
Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
 (Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
 Хвиля 6'16, липень 2016
 ©TNS 2016

Темпи проведення реформ

Динаміка

%Top2box*

Q3. На Ваш погляд, в якій мірі відбувається реформування в наступних сферах?

Вибірка: хвилі 1.16-6.16, всі респонденти, за виключенням тих, які обрали варіант відповіді «Важко сказати»

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

Порівняно з даними червня по більшості реформ відбулось падіння оцінок.

Єдиним виключенням є боротьба з корупцією.

Значущо знизились показники темпів таких реформ: просування інтересів України в світі, міліції, децентралізації, державних закупівель, державного управління, конституційної реформи, реформи фінансової системи, аграрної системи, управління державною власністю, реформи виборчої системи. Вперше за півроку, знизився показник оцінки темпів реформ у армії.

Найвищі оцінки темпів проведення протягом останніх шести місяців має реформа армії. Показники темпів проведення реформи міліції, децентралізації, державних закупівель, системи освіти та просування інтересів України в світі оцінюються на середньому рівні. Темпи проведення всіх інших реформ оцінюються на низькому рівні.

*Показник Top2box без врахування «Важко відповісти»

Сфери ранжовані за даними останньої хвилі (лип'16)

TNS

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)

Хвиля 6'16, липень 2016

©TNS 2016

↗/↘ – значуще більше/менше на рівні 95% порівняно з даними попередньої хвилі

Поінформованість про прогрес реформування

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

%

Більше половини респондентів вказали, що чули або читали про прогрес у сфері боротьби з **корупцією** та реформуванні **армії**.

Найнижчий рівень поінформованості – про реформу аграрної системи.

18% опитаних взагалі не чули про прогрес у проведенні реформ.

Противники Майдану (25%) та респонденти з невизначеними зовнішньополітичними орієнтаціями (27%) менше поінформовані про прогрес у проведенні реформ, порівняно з вибіркою в цілому.

Представники Західного регіону краще поінформовані про процес реформування системи державних закупівель, а Центрального – про просування інтересів України у світі.

Q4. Про прогрес у реформуванні яких сфер Ви чуєте/ читаєте у ЗМІ?

Вибірка: хвиля 6.6, N=1000

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
Хвиля 6'16, липень 2016

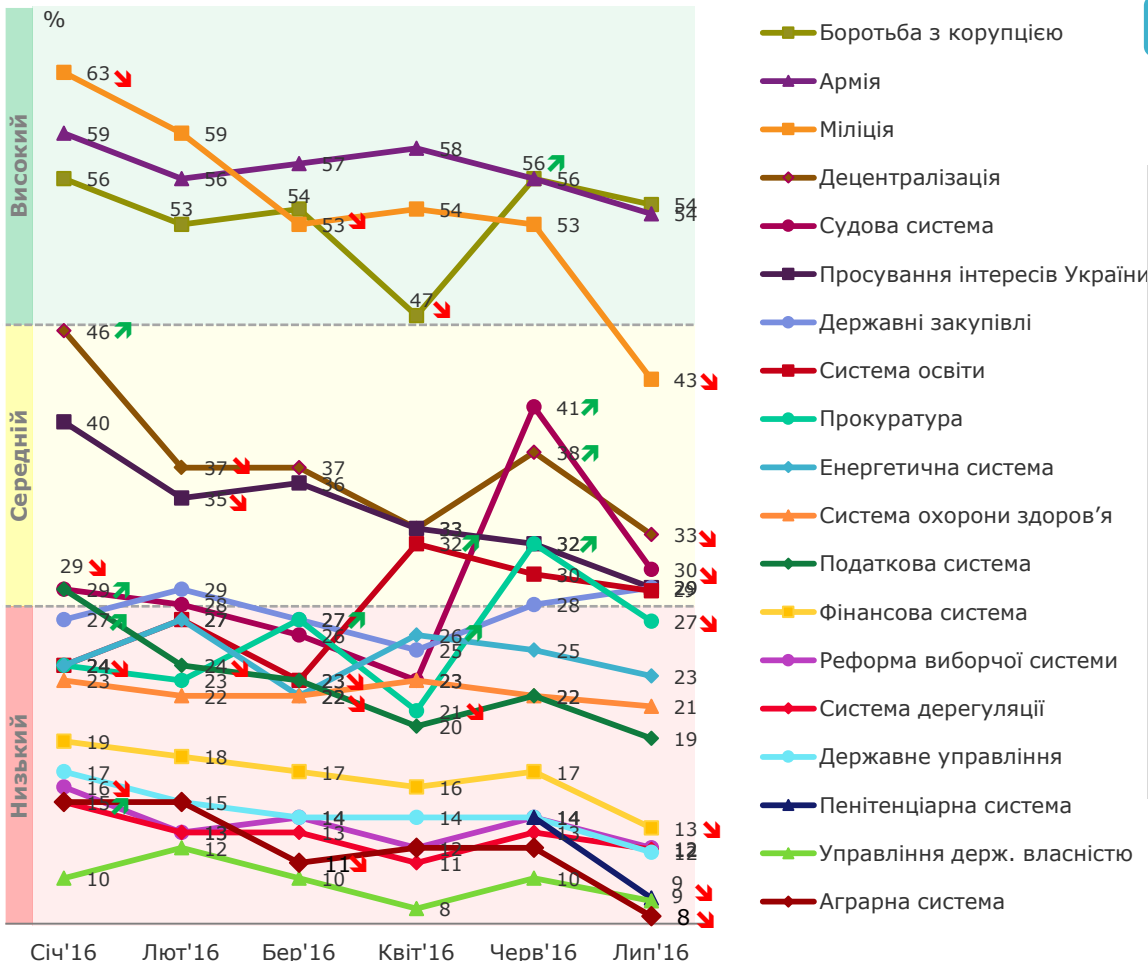
©TNS 2016

Поінформованість про прогрес реформування. Динаміка

СПРИЙНЯТТЯ РЕФОРМ

У цьому місяці **не відбулось** значущого підвищення жодного показника поінформованості про прогрес у сфері реформ. Знизилась поінформованість про реформування судової, пенітенціарної, аграрної та фінансової системи, децентралізації, прокуратури, міліції.

Рівень поінформованості про реформи армії та боротьбу з корупцією залишається на високому рівні.

Поінформованість про судову реформу, реформу децентралізації, системи освіти та просування інтересів України в світі залишається на середньому рівні.

Поінформованість про прогрес реформування інших сфер низькою.

Q4. Про прогрес у реформуванні яких сфер Ви чуєте/ читаєте у ЗМІ?
Вибірка: хвилі 1.16 - 6.16, N=1000 для кожної хвилі

Сфери ранжовані за даними останньої хвилі (лип'16)

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
Хвиля 6'16, липень 2016
©TNS 2016

↗/↘ – значуще більше/менше на рівні 95% порівняно з даними попередньої хвилі

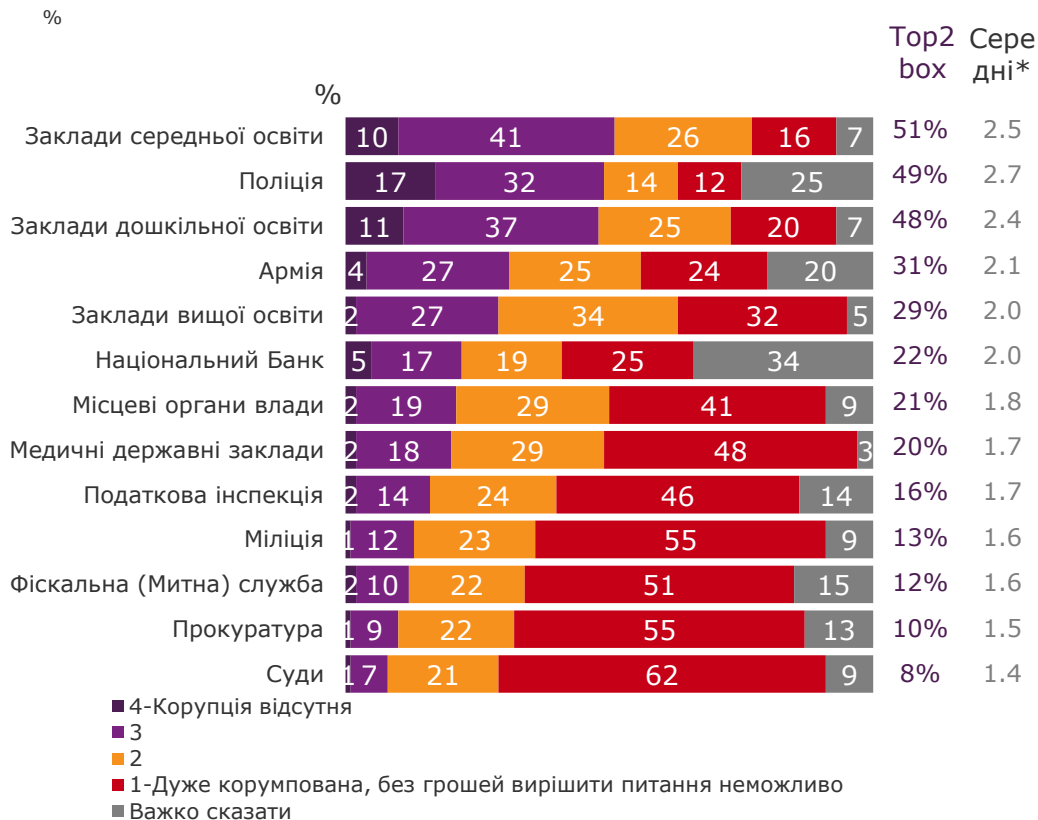
Антикорупційна реформа

Рівень корумпованості сфер та інституцій

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Найменш корумпованими, на думку респондентів, є **поліція та заклади середньої, дошкільної освіти**. Найбільш корумповані – суди, прокуратура та фіскальна (митна) служба.

Кияни значуще нижче оцінюють рівень корумпованості податкової інспекції. Жителі Західного регіону вище оцінюють рівень корумпованості медичних державних закладів, судів, прокуратури і міліції та вбачають більш низький рівень корупції у поліції. Респонденти, які брали участь у протестах на Майдані значущо вище оцінюють рівень корумпованості фіскальної (митної) служби, закладів середньої і дошкільної освіти, судів, прокуратури, міліції, демонструючи високий, порівняно з вибіркою в цілому, рівень довіри до поліції.

Сфери ранжовані за показником Top2box

*Середні за шкалою від 1 до 4, де 1 – Дуже корумпована, 4 – Корупція відсутня

K1. На Вашу думку, наскільки корумпованими, на сьогоднішній день, є наступні сфери?

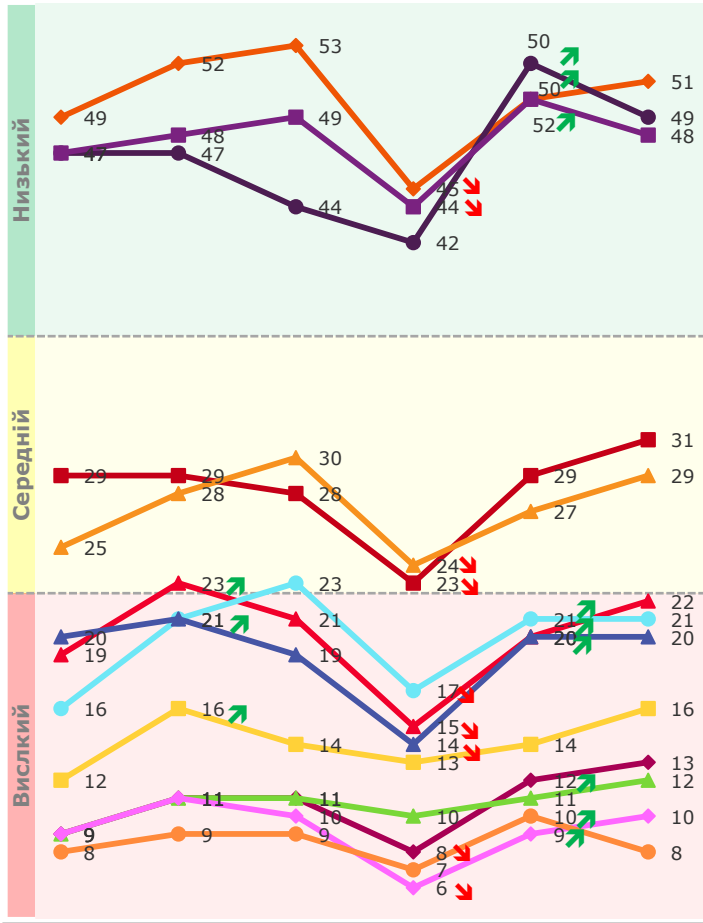
Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

Рівень корумпованості сфер та інституцій

Динаміка

%Top2box

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Значущих змін у оцінках корумпованості сфер та інституцій, в порівнянні з минулою хвилиною, **не відбулося**.

- Заклади середньої освіти
- Поліція
- Заклади дошкільної освіти
- Армія
- Заклади вищої освіти
- Національний Банк
- Місцеві органи влади
- Медичні державні заклади
- Податкова інспекція
- Міліція
- Митна служба
- Прокуратура
- Суди

Вер'15 Лист'15 Січ'16 Лют'16 Квіт'16 Лип'16

K1. На Вашу думку, наскільки корумпованими, на сьогоднішній день, є наступні сфери?
Вибірка: хвиля 1.15, 3.15, 1.16, 2.16, 4.16, 6.16 N=1000 для кожної хвилі

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)

Хвиля 6'16, липень 2016

©TNS 2016

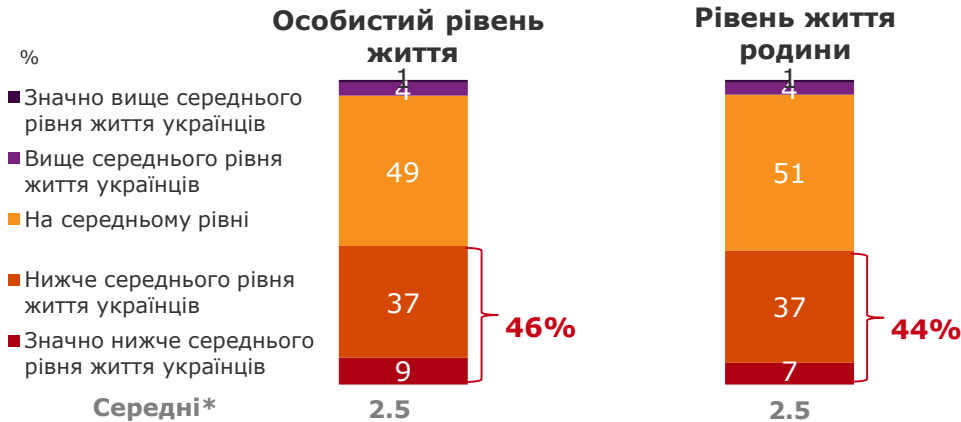
↗/↘ – значуще більше/менше на рівні 95% порівняно з даними попередньої хвилі

Оцінка рівня життя

Оцінка рівня життя

Задоволеність рівнем життя

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Половина респондентів оцінюють свій рівень життя і рівень життя своєї родини як **середній**. Більше 40% оцінюють його як нижчий за середній рівень життя українців.

При цьому, **переважна більшість не задоволена** ні особистим рівнем життя (82%), ні рівнем життя своєї родини (84%).

Кияни значущо частіше оцінюють свій рівень життя вище середнього рівня життя українців (9%), тоді як мешканці міст 50к- та СМТ дають таку оцінку значущо рідше (2%).

Прихильники інтеграції до Митного союзу та противники протестів на Майдані частіше, ніж вибірка в цілому, визначали свій рівень як значно нижчий від середнього рівня життя українців (по 13%).

K9. Як би Ви оцінили Ваш рівень життя?
K10. Як би Ви оцінили рівень життя Вашої родини?
K11. Чи задоволені Ви рівнем свого життя?
K11a. Чи задоволені Ви рівнем життя Вашої родини?
Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

*Середні за шкалою від 1 до 5, де 1 – Значно вище середнього рівня життя українців, 5 – Значно нижче середнього рівня життя українців

Бажаний рівень життя та ставлення до власників великих статків

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

% Бажаний рівень життя

Почуття до людей з високими статками

Чи можливо отримати великі статки в Україні чесним шляхом

Більшість опитаних прагнуть для себе не багатого життя без обмежень, а **зamoжного**, коли можна забезпечити себе усім необхідним без додаткових заощаджень (63%), 30% опитаних бажали б для себе помірного (раціонального) рівня життя, особливо серед мешканців міст 50к- та СМТ.

Третина респондентів впевнена, що отримати великі статки в Україні **чесним шляхом можливо**. 63% переконані у протилежному. Найбільше впевнених у можливості чесно придбати великі статки у Києві (44%), а найменше - серед противників подій на Майдані (24%).

До людей з великими статками у респондентів **суперечливі почуття**: 17% відчувають повагу, 8% - сором за себе, по 7% - заздрість та огиду, 6% - захоплення. 45% не відчуває жодних почуттів.

Мешканці міст 500к+ частіше говорять про повагу до людей з великими статками (22%).

K12. Якого рівня життя Ви прагнете для себе і своєї родини?
 K13. Чи можливо отримати великі статки в Україні чесним шляхом?
 K14. Що Ви зазвичай відчуваєте стосовно людей з високими статками?
 Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

Що відчуває людина, коли....(1/2)

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

%

Більшість пов'язує передачу хабаря з **негативними відчуттями**, тоді як його **отримання – з позитивними.**

Майже 30% респондентів вважає, що людина, яка дає хабар, відчуває злість/образу, 27% - сором, 24% - огиду/відразу. Тільки 7% вказали, що цим відчуттям є відповідальність за порушення закону.

Представники молодшої вікової категорії значуще частіше відповідають, що це страх бути покараним (26%), відповідальність за порушення (11%) та задоволення (13%).

Більше половини опитаних вважають, що людина відчуває задоволення/радість, беручи хабар (56%). 26% відповіли, що людина відчуває страх бути покараною. Ті, хто брав участь у протестах на Майдані, значимо частіше відповідають, що це почуття – огида та відразу (6%).

K14A. Як Ви вважаєте, що зазвичай відчуває людина у ситуації, коли дає хабар?

K15. Як Ви вважаєте, що зазвичай відчуває людина у ситуації, коли бере хабар?

Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

Що відчуває людина, коли... (2/2)

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

...відмовляється від дачі або прийняття хабара

...повідомляє про корупційне правопорушення, свідком чи учасником якого стала

Більше третини респондентів вважає, що людина відчуває **гордість та почуття виконаного обов'язку**, коли відмовляється від хабара.

Респонденти з невизначеною зовнішньополітичною позицією значуще частіше обирали почуття злості та образи (16%). Представники молодшої вікової групи (50%) та мешканці Заходу (48%) значуще частіше, ніж вибірка в цілому, вважають, що людина відчуває гордість.

Більше половини опитаних вважає, що людина, яка повідомляє про корупційне правопорушення, відчуває почуття виконаного обов'язку (60%). Прихильники Європейського Союзу (66%) та активні учасники протестів на Майдані (72%) значуще частіше вибирали цей варіант відповіді. Респонденти, які займали байдужу позицію щодо подій на Майдані, частіше вказували, що в цій ситуації людина не відчуває жодних почуттів (8%).

K14A. Як Ви вважаєте, що зазвичай відчуває людина у ситуації, коли дає хабар?

K15. Як Ви вважаєте, що зазвичай відчуває людина у ситуації, коли бере хабар?

Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

Інформованість про антикорупційні інформаційні кампанії

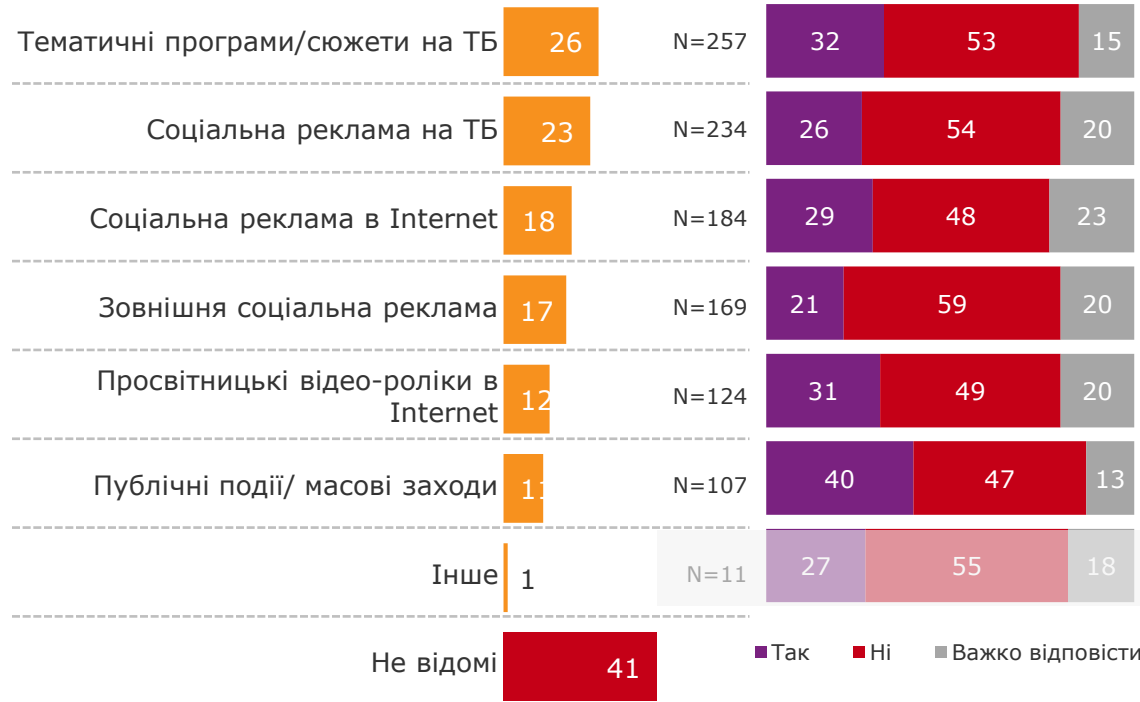

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Відомі антикорупційні кампанії

Зміна ставлення до корупції

%

Ранжовано по знанню антикорупційних кампаній

K18. Чи відомі Вам приклади антикорупційних інформаційних кампаній: відео, реклама, постери?

K19. Чи змінили Ваше ставлення до корупції: Тематичні програми/сюжети на ТБ

Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

Тематичні програми/сюжети та соціальна реклама на ТБ є найбільш потужними прикладами антикорупційних інформаційних кампаній. Мешканці Східного регіону (49%), противників протестів на Майдані (51%) та байдужі до них (57%) значуще частіше, ніж вибірка в цілому, відповідали, що їм не відомі антикорупційні інформаційні кампанії (49%). Мешканці Західного регіону (26%) та чоловіки (23%) значуще більше знають про соціальну рекламу в Інтернеті.

Найбільший вплив на ставлення до корупції мали **публічні, масові заходи і тематичні програми/сюжети на ТБ**.

Мешканці Центрального регіону значуще частіше, ніж вибірка в цілому вказують, що соціальна реклама в Інтернеті (60%), публічні заходи (73%) та зовнішня соціальна реклама (44%) змінили їх ставлення до корупції, тоді як активні учасники революції Гідності частіше вказують на вплив просвітницьких відео-роліків в Internet (67%).

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)

Хвиля 6'16, липень 2016

©TNS 2016

Бажання долучитися до антикорупційних громадських ініціатив

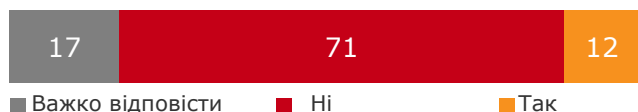

Бажання долучитися

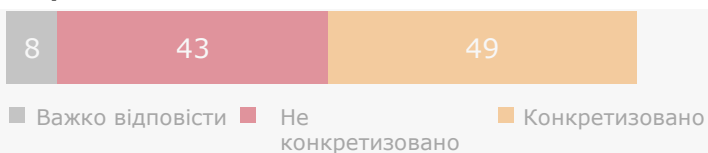
%

Знання ініціатив, до яких хочуть долучитися

Здатність конкретизувати назву ініціативи

K20. Чи бажали би Ви долучитись до громадських антикорупційних ініціатив?

K21. Чи відомі Вам громадські антикорупційні ініціативи, до яких би Ви хотіли долучитися?

K22. Які саме антикорупційні ініціативи Вам відомі?

Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

41% респондентів хотів б долучитись до антикорупційних громадських ініціатив, але **тільки 17% з них знають** ініціативи, до яких би вони хотіли долучитися.

Переважна більшість бажаючих долучитися до антикорупційних ініціатив (71%), сказали, що їм **не відомі** громадські антикорупційні ініціативи, до яких би Ви хотіли долучитися.

Чоловіки (48%), прихильники вступу до ЄС (48%), активні учасники протестів на Майдані (63%) значуще частіше, ніж вибірка в цілому, хотіли б приєднатися до боротьби з корупцією.

Прихильники Митного Союзу (28%) та респонденти з невизначеними зовнішньополітичними орієнтаціями (29%) значуще рідше, ніж вибірка в цілому, хотіли б долучитися.

З охочих долучитись 71% не знають ініціатив, до яких хочуть долучитись, лише 9% може конкретизувати назву.

Антикорупційні громадські ініціативи, до яких хотіли би долучитися

Здатність конкретизувати назву ініціативи

Назва громадської ініціативи	Частота згадувань
------------------------------	-------------------

Державні ініціативи

НАБУ	5
------	---

Анти корупційний комітет	1
--------------------------	---

Партії та громадські об'єднання

Антикорупційний форум М. Саакашвілі	2
-------------------------------------	---

Українське об'єднання патріотів «Укроп»	1
---	---

Громадський рух «Чесно»	1
-------------------------	---

Громадський рух «Народний контроль»	1
-------------------------------------	---

НГО «Прозора Україна»	1
-----------------------	---

Реанімаційний пакет реформ (РПР), коаліція громадських організацій та експертів України	
---	--

Сайт Юрія Луценка	1
-------------------	---

ДемАльянс	1
-----------	---

Громадська мережа ОПОРА	1
-------------------------	---

Антикорупційний монітор	1
-------------------------	---

ГО «Антикорупційна ініціатива»	1
--------------------------------	---

«Дорожний контроль», громадський рух	1
--------------------------------------	---

ТВ проекти

«Наші гроші» Дениса Бігуса	2
----------------------------	---

"Гроші" (1+1)	2
---------------	---

"STOP корупції" (5 канал)	2
---------------------------	---

«Гражданская оборона» (ICTV)	1
------------------------------	---

«Накипело», медіапроект громадської журналістики та громадських ініціатив	1
---	---

Сайти

Україна без корупції/facebook	1
-------------------------------	---

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Конкретизувати назви антикорупційних ініціатив домінуюча більшість респондентів **не змогла**.

Найбільш відомою ініціативою, до якої респонденти хотіли б долучитись, є Національне антикорупційне бюро України (5 згадувань).

K21. Чи відомі Вам громадські антикорупційні ініціативи, до яких би Ви хотіли долучитися?

K22. Які саме антикорупційні ініціативи вам відомі?

Вибірка: хвиля 6.16 ті, кому відомі громадські антикорупційні ініціативи, до яких респонденти бажали би Ви долучитись, N=24 (Увага! База недостатня для аналізу, тільки у ознайомчих цілях)

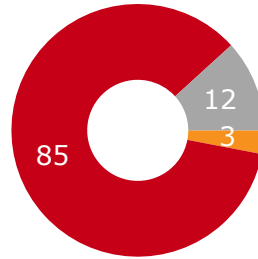
Ефективність боротьби з корупцією

Чи ведеться в Україні ефективна боротьба з корупцією

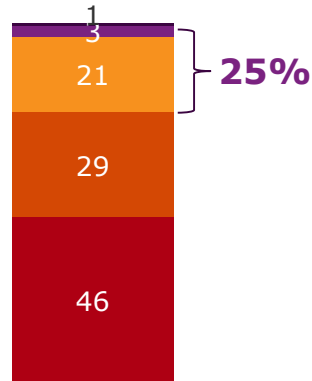
%

- Так
- Ні
- Важко відповісти

Чи вірять, що корупція в Україні може бути подолана

- Так, вірю. Думаю, що через 1 рік
- Так, вірю. Думаю, що через 3 роки
- Так, вірю. Думаю, що через 5-10 років
- Так, вірю. Думаю, що більше ніж через 10 років
- Ні не вірю. Думаю, що ніколи

K23. Чи вважаєте Ви, що в Україні ведеться ефективна боротьба з корупцією?
K25. Чи вірите Ви, що корупція в Україні може бути подолана? Якщо так, то як швидко?
Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Переважна більшість респондентів вважає, що в Україні активної боротьби з корупцією **не ведеться** (85%).

Значуще частіше, ніж вибірка в цілому, не вірять у боротьбу з корупцією прихильники Митного Союзу і противники протестів на Майдані (по 93%).

Чверть опитаних вірять, що корупцію в країні буде подолано **мінімум через 10 років**. 29% вірять, що перспектива подолання корупції – 5-10 років. Частіше, ніж вибірка в цілому, у найближчу перспективу подолання корупції (через 3 роки) вірять респонденти, які підтримували Майдан (біля 9%).

46% не вірять, що корупція в Україні може бути подолана в загалі.

Найбільше цю думку поділяють респонденти, які виступають за інтеграцію до Митного Союзу, байдужі до референдуму щодо зовнішньополітичних орієнтацій, противники протестів на Майдані (по 70%).

Найбільша активність у подоланні корупції

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Більше половини опитаних вказали, що найбільш активну участь у подоланні корупції беруть журналісти та представники ЗМІ. На низовому і вищому рівні активність у подоланні корупції належить різним суб'єктам.

На думку респондентів, на низовому рівні (дрібні хабарі, презенти і т.п.) найбільшу активність проявляють громадяни/народ (35%), а на державному (державні закупівлі, тендери, лобювання вигідних законів і т.п.) – представники ЗМІ (36%)

Серед жителів Західного регіону значуще більша частка тих, хто вважає, що в цілому, найактивніше з корупцією борються члени громадських організацій (56%), представники ЗМІ (70%) і громадяни (59%). Прихильники вступу до ЄС крім цього вказують на активність міжнародних організацій (70%).

K24. Хто, на Ваш погляд, на сьогодні, бере найбільш активну участь у подоланні корупції?

K24a. Хто, на Ваш погляд, на сьогодні, бере найбільш активну участь у подоланні корупції на низовому, приватному рівні (дрібні хабарі, презенти і т.п.)?

K24b. Хто, на Ваш погляд, на сьогодні, бере найбільш активну участь у подоланні корупції на вищому, державному, інституційному рівні (державні закупівлі, тендери, лобювання вигідних законів і т.п.)?

Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

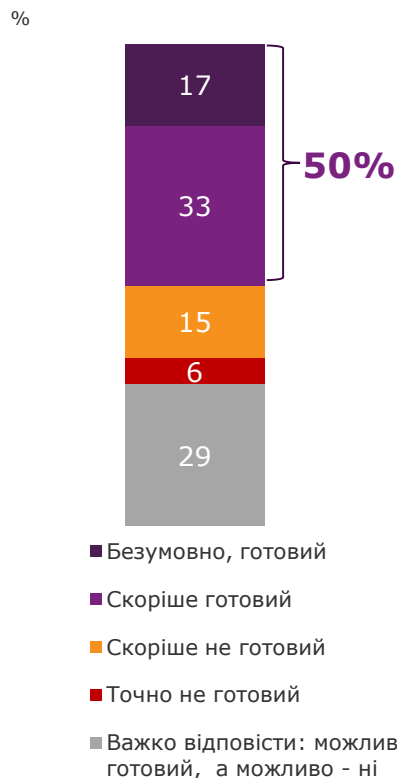
Ставлення до викривання корупційних дій

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

Готовність особисто повідомити про корупційне правопорушення

Які емоції викликає людина-викривач корупції

Половина опитаних **готова** особисто повідомити про корупційне правопорушення. Чоловіки (22%), представники молодшої вікової групи (24%), ті, хто брав участь у протестах на Майдані (35%) та матеріально їх підтримував (26%) частіше безумовно готові повідомити про корупцію. Прихильники вступу до ЄС (38%) та ті, хто підтримував Майдан морально (40%), частіше говорять, що скоріше готові це зробити. Серед не готових до викривання корупції більше байдужих до референдуму з визначення зовнішньополітичного вектору (9%). Жителі Східного регіону (35%) значуще частіше, ніж вибірка в цілому, не можуть відповісти на запитання.

Людина-викривач корупції у **більшості** викликає **позитивні емоції**: 52% вважає її такою, що бореться за свої права і заслуговує на підтримку (34%). Кияни (46%), прихильники ЄС (43%) та ті, хто морально підтримав Майдан (41%) така людина частіше викликає підтримку. У молоді такий вчинок частіше викликає бажання взяти особистий приклад (20%).

K26. Якщо Ви станете свідком корупційного правопорушення, чи готові Ви повідомити про це у правоохоронні органи?

K27. Які емоції у Вас викликає людина-викривач корупції?

Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

Мотиви до проактивної протидії корупції

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

%

Основні мотиви до проактивної протидії корупції – турбота про краще майбутнє для наступних поколінь та бажання встановити справедливість та покарати винних.

Відповідальність за реалізацію ідеалів Євромайдана та бажання покращити репутацію України у світі частіше є мотивом для прихильників вступу до ЄС (17% і 38% відповідно), активних учасників Майдану (32% і 40%), тих, хто підтримував Майдан матеріально (23% і 41%). Нічого з перерахованого не мотивувало б частіше мешканців Східного регіону (10%), прихильників вступу до Митного Союзу (12%), тих, хто не підтримував Майдан (11%) і байдуже ставиться до референдуму щодо зовнішньополітичних орієнтацій (14%) та подій на Майдані (23%).

K28. Що б найбільше мотивувало Вас до проактивної протидії корупції?

Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

Сфери першочергової боротьби з корупцією

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА

У яких сферах потрібно розпочати боротьбу з корупцією в першу чергу?

Більше половини респондентів вважають, що в першу чергу потрібно розпочати боротьбу з корупцією в **судах та правоохоронних органах**.

Жінки (52%) значуще частіше, ніж вибірка в цілому, відповідають, що в першу чергу боротьбу потрібно розпочати у сфері охорони здоров'я, тоді як чоловіки такою сферою бачать суди (68%).

Жителі Західного регіону вважають, що першочергових санкцій потребує митниця (32%), а мешканці Північного – сфера земельних питань (21%).

K29. У яких сферах потрібно розпочати боротьбу з корупцією в першу чергу?
Вибірка: хвиля 6.16 N=1000

Судова реформа

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
Хвиля 6'16, липень 2016
©TNS 2016

Досвід участі у судовому процесі

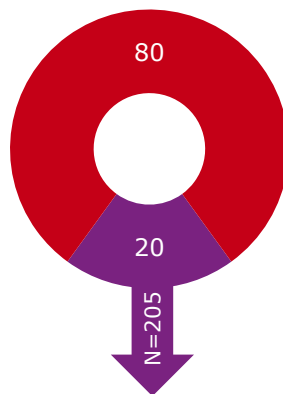

СУДОВА РЕФОРМА

Досвід участі у судовому процесі протягом останніх 2-х років

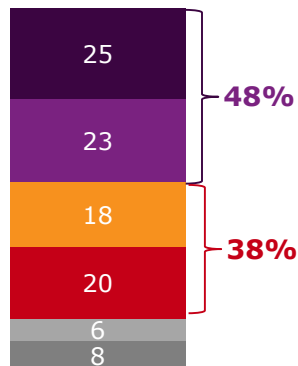
%

■ Так ■ Ні

Справедливість рішення

- Повністю справедливим
- Частково справедливим
- Частково не справедливим
- Абсолютно не справедливим
- Важко відповісти
- Ще не отримали рішення суду

Переважна більшість респондентів (80%) **не знайомі з досвідом** участі у судовому процесі.

20% опитаних вказали, що вони особисто, або їх родичи чи знайомі були учасниками судового процесу протягом останніх 2-х років. Серед них, **майже половина** (48%) вважають рішення, прийняте у суді, **справедливим**, 38% вважають рішення несправедливим. 8% - ще не отримали рішення суду, 6% - не визначились з відповіддю.

Представники Південного регіону частіше, ніж вибірка в цілому (29%) відповідали, що вони, або родичі чи знайомі були учасниками судового процесу і рішення суду було абсолютного не справедливим (40%).

S15. Чи доводилось Вам/Вашим родичам/знайомим бути учасником судового процесу протягом останніх 2 років?

S15. На Вашу думку, наскільки справедливим було рішення суду, учасником якого були Ви/Ваші близькі родичі?

Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

Ймовірність звернення до суду

СУДОВА РЕФОРМА

Звернення до суду у випадку необхідності вирішення питань у сфері...

Переважає більшість респондентів впевнені, що звернуться до суду у випадку необхідності вирішення **майнових суперечок** (71%) та необхідності вирішення господарських спорів (58%). Половина опитаних звернуться до суду для вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності та пенсій, субсидій. Найменша кількість респондентів (28%) звернуться до суду у випадку необхідності вирішення сімейних суперечок.

Серед киян значує більше, ніж у вибірці в цілому, тих, хто точно б звернувся до суду у випадку сімейних суперечок (21%), тоді як серед молоді тих, хто вирішував би в суді питання інтелектуальної власності (36%).

Сфери ранжовані за показником Top2box

*Середні за шкалою від 1 до 4, де 1 – Точно не звернувся б, 4 – Точно звернувся б

S20. Наскільки ймовірно, що Ви звернулися б до суду: у випадку необхідності вирішення питань у сфері
 Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

Причини звернення до адвоката

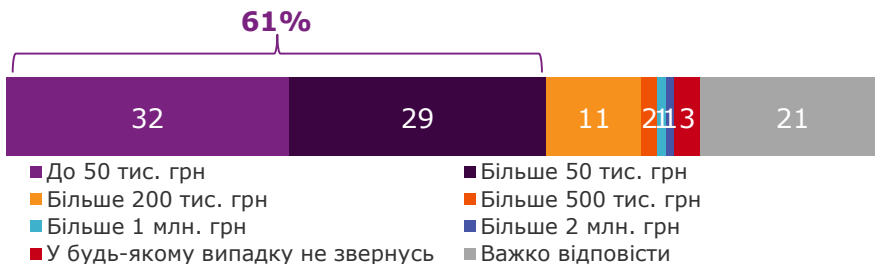

СУДОВА РЕФОРМА

Звернення до адвоката у випадку необхідності вирішення питань у сфері...

Сума спору для звернення до адвоката

S21. Щодо якої з перерахованих категорій судових справ Ви би звернулися по допомогу до адвоката?

S22. Якою повинна бути сума такого спору, щоб Ви вирішили звернутися по допомогу до адвоката?

Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

Найбільш поширеною причиною звернення до послуг адвоката є **майнові суперечки** (61%), на другому місці – господарські справи (42%), на третьому – питання інтелектуальної власності (34%).

Серед тих, хто приймав активну участь у революції Гідності та матеріально підтримував протестуючих на Майдані, значущо більше респондентів, хто звернувся б по захист інтелектуальної власності (52%).

Для третини респондентів сума спору, яка **не перевищує 50 тис. грн.**, була б достатньою підставою для звернення до послуг адвоката. Для 29% - така сума мала б становити до 200 тис. грн. Тільки для 4% опитаних для звернення до адвоката потрібно, щоб сума спору перевищувала 500 тис. грн.

Мешканці Києва (19%) та жителі міст 500к+ (15%) значущо частіше говорять, що сума судового спору має становити більше 200 тис. грн.

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
Хвиля 6'16, липень 2016

©TNS 2016

Стратегії дій у випадку участі у судовому процесі

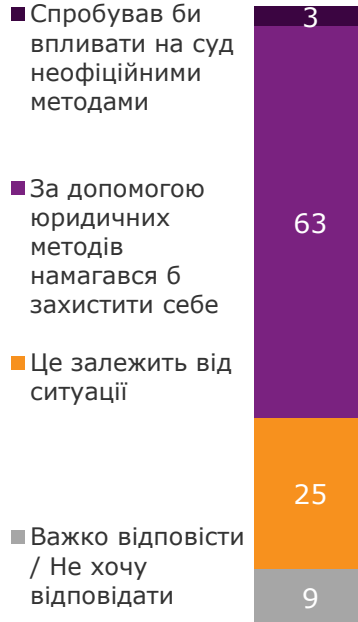

СУДОВА РЕФОРМА

Дії, у випадку справедливого судового рішення не на користь респондента %

Дії у випадку участі в судовому процесі у майбутньому

Якби в результаті справедливого судового процесу було прийнято рішення не на користь респондента, **18% прийняли 6 рішеньня суду**. Інші 39% намагалися б вирішити ситуацію офіційно, 35% діяли б в залежності від обставин.

Найбільше прихильників неофіційних методів впливу на суд серед киян (3%). Тих, хто прийняв би рішення суду – серед мешканців Північного регіону (49%).

Якби респонденти планували стратегію участі у судовому процесі **у майбутньому**, **більшість** (63%) намагалася б захистити себе за допомогою **юридичних методів**, 25% діяли б в залежності від обставин, 3% - спробували б вплинути на суд неофіційно.

Серед респондентів, які підтримують інтеграцію до ЄС, значущо більше тих, хто на основі юридичних методів планував би свій захист (69%).

S23. Якби в результаті справедливого судового процесу було прийнято рішення не на Вашу користь, якими були б Ваші дії?

S24. У випадку, якщо б Вам довелося в майбутньому стати учасником судового процесу, яку б стратегію Ви б обрали?

Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

Моніторинг сприйняття реформ у суспільстві
(Антикорупційна реформа, дерегуляція, судова реформа)
Хвиля 6'16, липень 2016

©TNS 2016

Інформованість про зміни у системі правосуддя

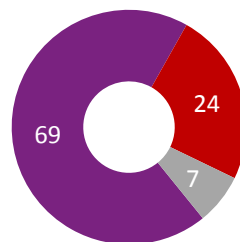

СУДОВА РЕФОРМА

Інформованість про зміни до статей Конституції України, що регулюють питання правосуддя

Інформованість про проведення кваліфікаційного оцінювання («переатестації») суддів

Порядок призначення суддів	49
Порядок переатестації суддів	33
Порядок зняття суддів з посади	33
Перезавантаження суддівського корпусу	28
Обмеження суддівського імунітету	26
Підвищення відповідальності суддів	22
Необхідність участі адвоката в судовому процесі	14
Позбавлення Президента та Парламенту своїх повноважень щодо призначення та звільнення судів	11
Інше	0,5
Важко відповісти	21

S17. Чи відомо Вам, що були прийняті зміни до статей Конституції України, що регулюють питання правосуддя?

S18. Які саме зміни були прийняті?

S19. Чи чули Ви про те, що зараз проводиться кваліфікаційне оцінювання («переатестація») суддів?

Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

Половина респондентів **не знають** про те, що були прийняті зміни до статей Конституції України, що регулюють питання правосуддя, 22% - інформовані про них.

Значущо більше не інформовані про зміни респонденти 30-40 років (61%), ті, хто підтримує вступ до митного Союзу (64%) і не підтримував події на Майдані (61%).

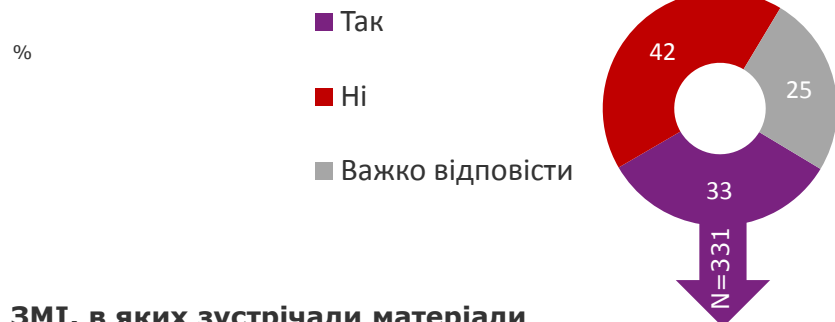
Серед респондентів, які знають про зміни у Конституції щодо системи правосуддя, **більшість** (49%) сказали, що вони стосуються **порядку призначення суддів**, третина - що зміни стосуються порядку переатестації суддів та порядку зняття суддів з посади (по 33%), біля чверті – перезавантаження суддівського корпусу (28%) та обмеження суддівського імунітету (26%).

Про проведення **кваліфікаційного оцінювання** суддів **відомо 69%** опитаних. Це передусім представники старшої вікової групи (77%), прихильники вступу до ЄС (76%), активні учасники Майдану (86%).

Засоби інформації про судову реформу

Чи зустрічали протягом останніх 2-х місяців в ЗМІ інформацію

ЗМІ, в яких зустрічали матеріали

S28. Чи зустрічали Ви протягом останніх 2-х місяців в засобах масової інформації матеріали на тему судової реформи?

S29. В яких засобах масової інформації ви зустрічали матеріали на тему судової реформи?

Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

СУДОВА РЕФОРМА

Більша частина опитаних **не зустрічали** протягом останніх 2-х місяців в ЗМІ інформаційні матеріали на тему судової реформи (42%). **Третина** опитаних **зустрічали** такі матеріали.

Серед активних учасників революції Гідності значуще більше тих, хто зустрічав таку інформацію (49%). Молодь (50%), прихильники Митного Союзу (52%), противники протестів на Майдані (50%), навпаки, значуще частіше негативно відповідали на запитання.

Основним джерелом інформації про судову реформу є **українські загальнонаціональні телеканали** (60%) та загальноукраїнські **Інтернет-сайти** (48%).

Для респондентів, які матеріально підтримували Майдан, більшу важливість, ніж для інших, мають українські загальнонаціональні (67%) та закордонні (10%) Інтернет-сайти.

Можливість чесного суду та зарплата суддів

СУДОВА РЕФОРМА

Чи згодні, що достойна заробітна плата судді – одна з гарантій справедливого правосуддя

Чи вірити у можливість чесного суду в Україні

Розмір заробітної плати

суддів місцевого суду

суддів Верховного суду

Майже половина респондентів **згодні**, що достойна заробітна плата суддів – одна з гарантій справедливого правосуддя (47%). 41% дотримуються протилежної думки.

Серед тих, хто згоден, що достойна заробітна плата суддів – одна з гарантій справедливого правосуддя, більше половини вважає, що зарплата суддів місцевого суду має бути **не більше 40 тис. грн.**, а суддів Верховного суду **не більше 100 тис. грн.**

У можливість чесного суду в Україні вірять 39% опитаних, 55% - **не вірять**, що це можливо.

Респонденти, які орієнтовані на вступ до ЄС (51%) та матеріально підтримували протести на Майдані (60%) більше вірять у можливість створення чесного суду в країні, тоді як ті, хто займає байдужу позицію до референдуму стосовно зовнішньополітичних орієнтацій та противники подій на Майдані більше впевнені у цілковитій неможливості цього (по 23%).

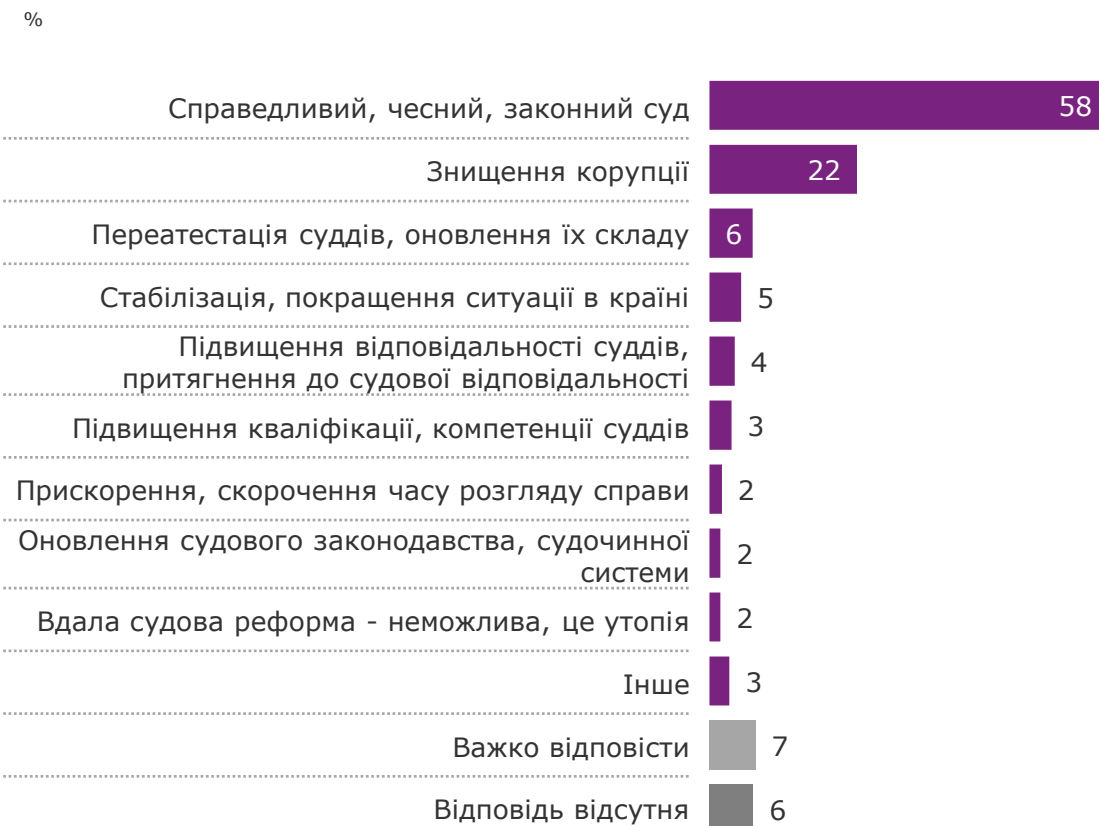
- S25. Чи згодні Ви, що однією з гарантій справедливого правосуддя є достойна заробітна плата судді?
 - S26. Якою, на Вашу думку, має бути зарплата суддів місцевого суду, яка дозволить їм не брати хабарів?
 - S27. Якою має бути зарплата суддів Верховного суду, яка дозволить їм не брати хабарів?
 - S30. Чи вірите ви в можливість створення чесного суду в Україні?
- Вибірка: хвиля 6.16, N=1000

Характеристики вдалої судової реформи

СУДОВА РЕФОРМА

Основною характеристикою вдалої судової реформи респонденти вважають створення **справедливого, чесного, вільного від корупції суду**, який діє згідно до закону.

Справедливість, чесність суду назвали 58% респондентів, знищення корупції – 22%. Іншими характеристиками вдалої, на думку опитаних, судової реформи є оновлення судейського складу (6%), стабілізація ситуації в країні (5%), підвищення відповідальності суддів, в тому числі кримінальної (4%) ті інше.

Серед мешканців Західного регіону (11%) і серед тих, хто підтримував матеріально протестуючих на Майдані (12%) значуще більше тих, хто пов'язує вдалу судову реформу з переатестацією суддів.

S31. Що для Вас особисто означає – вдала судова реформа?

Вибірка: хвиля 6.16, N=1000